

אחד היה אברהם. לא סתם הקב"ה קרא לו אברהם אוהבי. אברהם עשה הכל אך ורק מפני שהשי"ת ציווה עליו לעשות. בלי שום השכונות. אנחנו בימי מלחמה. מה עשה אברהם אבינו במלחמתו נגד ארבעת המלכים, הוא חיפש את זכות התורה, הדולה ומשקה מתורתו, שזכות התורה תעמוד לעקור רשע מן הארץ. יותר מאי פעם אנחנו זקוקים למשמרות של לומדי תורה ואומרי תהילים מסביב לשעון. נכון שיש כל מיני מלחכי פינכא המנסים לשכנע שזה הזמן להפרד מבית המדרש ולהתגייס. רחמנא ליצלן מהדעות הכוזבות. מה שמגן ומציל את עם ישראל, זה הקול קול יעקב. חז"ל למדונו שכל עוד שקולו של יעקב מחדהד בבית המדרש ידו של עשיו לא יוכל לנו. המסר מההפטרה ברורה, אל תראי תולעת יעקב, אני עזרתך נאום ה' וגואלך קדוש ישראל, כאשר ישראל קדושים עוסקים בקדושה. כאשר נפנים זאת, נוושע.

והיה ברכה. אתה תהיה הזכרה, אשך יתזכרו כך לאמר "סימך אלהים כאברהם". והוסיף עוד כי כל משפחות האדמה יתזכרו בו, לא אנשי ארצו בלבד. או ונזכרו כך, שיהיו מזכרכים בעבורו: והנה זאת הפרשה לא זכרה כל הענין, כי מה טעם שיאמר לו הקב"ה עוזב ארצך ואיטיבה עמך טובה שלא היתה כמוהו בעולם, מצלי שיקדים שהיה אברהם עובד אלהים או לדיק תמים, או שיאמר טעם לעזיבת הארץ, שיהיה בהליכתו אל ארץ אחרת קרבת אלהים. ומנהג הכתוב לאמר התהלך לפני ותשמע בקולי ואיטיבה עמך כאשר בדוד ובשלמה, וכענין התורה כולה אם בחוקותי תלכו, אם שמע תשמע בקול ה' אלהיך. וצ"חך אמר בעבור אברהם עבדי. אבל להבטיחו בעבור ליאת הארץ אין בו טעם: אבל הטעם, מפני שעשו אנשי אור כשדים עמו רעות רבות על אמונתו בהקב"ה, והוא ברח מהם ללכת ארצה כנען ונתעבב בחרון, אמר לו לעזוב גם אלו ולעשות כאשר חשב מתחלה, שיהיה עבדותו לו וקריאת בני האדם לשם ה' בארץ הנבחרת, ושם יגדל שמו ויתזכרו בו הגוים ההם, לא כאשר עשו עמו באור כשדים שהיו מזיון ומקללים אותו, ושמו אותו צדוק או כנען האש. ואמר לו שיברך מזכריו ואם יחיד מקללו יואר, וזה טעם הפרשה. אבל התורה לא תלכה להאריך בדעות עובדי עבודה זרה ולפרש הענין שהיה בינו וזין הכשדים באמונה, כאשר קלרה בענין דוק אנוש וסברתם בעבודה זרה שחדשו: הנה הרמב"ן מבאר לנו תכלית ענין ברכותיו של הקב"ה לאברהם אבינו. שאברהם אבינו בפעולותיו והנהגותיו יהיה הברכה. ממילא, כאשר הוא עצמו הברכה, מביא אתו ברכה בכל אשר יפנו. הסימן לבנים, אם הם יהיו עמלי תורה בעלי דרך ארץ, הרי הם עצמם הברכה ממילא יחולו עליהם מה שנאמר בפרשה. ומו היותו ברכה. היותו ברכה שהוא יוכל על ידי מעשיו ופעולתו לקרב עוד ועוד לעבודת הבורא יתברך שמו. לכן הקב"ה מבטיחו כל הברכות עבור הנהגתו הישרה והתמימה. היינו ללכת להפיץ את האמונה לא בשדה קרב מלחמת אנשי מרמה, אלא בקרב אנשים אשר יראו ויתבוננו ויבינו שיש בורא קדמון נורא ונשגב אשר יצר וברא הכל.

והיה ברכה, ברכת ה' היא שישמח ה' במעשיו כמו שאמרו רז"ל ישמעאל בני ברכתי לו יהי רצון מלפניך שיגלו רחמך על בניך, אמר אם כן היה לי ברכה צמה שתזכרון ותקנה שלמות ותלמוד דעת את העם. בדרך כלל

המובן כמו שהורגלו לומר טייטש בידיש - און דו זאלסט זיין א בענטשער, היינו שתתרגל לברך את האנשים. זה מבוסס על מה שרש"י מבאר שהקב"ה מסר לאברהם אבינו את הכוחות לברך. הספורנו כאן מאיר לנו על כוונת רש"י. ה'יה ברכה, המכוון שיהיו כל מעשינו לשם שמים. מעשים אשר כל רואם יברכו עליהם. זרע ברך ה' הוא אכן מי שמתבונן במעשיו ועושה מעשים מתוקנים שאכן שם שמים יהיה מתאהב על ידו. רק ע"י היות אברהם אבינו סמל ודוגמא לכך, זכה לעשות נפשות להשי"ת. ממילא כאשר רבו רועי לוט ממשיך הספורנו "והכנעני והפריזי אז יושב צארכך, ולכן היה הריב בין שני אחים גרים מצאחק את ריחם צעיני התושבים כי צהיות מריצה בין האחים הגרים יחצבו אותם התושבים לאנשי ריב וישאו ק"ו צעלמס" שברגעים אלו אין נחת רוח למי ששמו שלום. ממילא ההפרדות מלוט. כמה, אוי כמה אנו צריכים להפנים זאת ולהתרחק מכל מחלוקת.

קום התהלך בארץ. על דרך הפשט רלה הקב"ה שיהיה אברהם מחזיק בצארכך הקדושה אשה יתן לו ולזרעו מעתה, ואמר שיתהלך צה לארכה ולרצה, כאדם הנותן לחצרו קרקע צמתנה ומראה לו מצריו ואומר לו שיחזיק צה. ועל דרך השכל: מלת התהלכות נזכרת אכל החכמה, כענין שכתוב: צהתהלך תנחה אותם, וכתיב: אך צללם תהלך אים, היא לורת הנפש השכלית, ולא נזכרה כי אם ביחידי הצדיקים, מחפשי החכמה כנח וחנוך ואברהם כיוצא צהם. ולפי שאברהם העתיק שכלו צחפוש החכמות ממדרגה למדרגה, ומסיע נפש השכלית הלוך ונסוע' צהשגת הענין הכולל הנגבה' א"ל הש"י: קום התהלך צארכך, כלומר נענע לורת שכלך צדרישת הנמצאים צצארכך, כי לא מצינו שהלך אברהם את הארץ לארכה ולרצה כמו שאמר לו הש"י, אצל מצינו צו שישב ולא הלך, הוא שכתוב: ויאהל אצרים ויצא וישב, ועל כל פנים ההלוך הזה הו תנועת הנפש השכלית והשקט הגוף, וזהו ויאהל', מלשון: יושב אהלים, כי דרישת החכמות לריך תנועת הנפש השכלית והשקט הגוף, צהפך מלרכי הגוף שהם לריכים נענוע הגוף והשקט הנפש. ואמר: כי לך אהננה, אהן לך דעה וחכמה לדעת מהות הנמצאים, כענין שכתוב: וה' נתן חכמה לשלמה: רבינו בחיי מסביר בטוב טעם ודעת בהמשך להרמב"ן. מהילוך בארץ וראיית הארץ בלבד, אינם מקבלים ברכה. כדי להתברך יש להתהלך בארץ ולהפיץ את בשורת האמונה. להיות דבקים בהקב"ה. לקיים מצוותיו. כמו כן, להקים אהלי תורה, מקומות מפגש לכל המתקרבים אשר יוכלו לחזות בנועם ה'. זה המפתח לקניין ארץ ישראל. הפצת האמונה, הקמת בתי מדרש שוקקים לימוד תורה ועבודת השי"ת.

וברוך אל עליון, פועל זה שפעל להגציר אברהם על איוביו הוא צרכה לו ית' כי צו ישמח צמעשיו צאצוד רשעים וצעלוז לדיקים כענין שצחוהו כל האומים כי גצר עלינו חסדו. הנה הספורנו מביא לנו את מסקנת הדברים. מלכי צדק - שם, בנו של נח, מוסר מסר לאברהם. אכן מלאת את הצפייה של והייה ברכה. ממנו ילמדו לדורות עולם, מתי יש לקום ולהלחם ולא להמשיך יותר בדרכי שלום. כאשר יש סיכוי של באבוד רשעים, אנשים אשר אין בהם תקווה לשוב אליו יתברך, עומדים הם במריים. לכן, אפילו שכדרלעומר הייה זה שבא לתבוע חובו, אמרפל מוזכר ראשון, אמרפל - נמרוד. זה שופך אור על כל עניין המלחמה. היינו, מתוך מלחמה זו היגיעו אלפי אנשים לאמונה באור כשדים, שהרי מלך סדום יצא מבארות החימר. ודאי זה הייה ההזדמנות האחרונה של אמרפל לזרוע את הרס הכפירה שלו בעולם, לית דיין ולית דיין, שהרי אני עובר ומנצח מלחמה אחר מלחמה, מלחמות ללא סיבה. מלחמות עד שהגיעו למלכי סדום המורדים. זה המעלה של אברהם שיצא במסירות נפש להחזיר סדרי עולם למקומם. ממנו נלמד.